

se svými imisními holinami zarůstajícím řídkými světlými porosty břez a jeřábů s malou příměsí smrku, nebo šumavské bývalé vojenské prostory s velkými plochami luk a pastvin postupně zarůstajícími rozptýlenými březinami a osičinami, to jsou dnes jediné oblasti, v nichž se zatím udržely velké a životaschopné populace tetřívka.

Proto soudím, že nepřístupíme-li k vytvoření jiného obrazu krajiny, těžko v ní tetřívka udržíme. Dnešní útlum zemědělství v podhorských oblastech k tomu dává příležitost. Nesměli bychom však v této krajině postupovat stejně, jako jsme to činili při přeměnách krajiny přednedávnem. Paušální zalesňování opouštěných

Tetřívci na tokaništi.

zemědělských ploch souvislými lesními zapojenými porosty by nepomohlo. Moudřejší bude ponechat vůli přirozené sukcesí a nechat je tvořit březové, jeřábové a osikové porosty, jako první iniciaci nových přirozeně vznikajících lesních porostů. Vždyť i významní lesničtí odborníci tvrdí, odvolávající se na zkušenosti z přirozené obnovy v tajze, že zdravý smrkový les vzniká na holině až z náletu, který vniká do rozpadajících se březových a jeřábových porostů. A krajina posetá takovými předlesními stadii, střídajícími se se zbytky luk, pastvin a otevřených mokřadů bude i ekologicky stabilní, bude mj. i více bránit vzniku přívalových vod a povodní. A takto diverzifikovaná krajina bude pochopitelně také celkově mnohem bohatší a početnější na květena a zvířena vůbec.

Dá se tedy říci, že stojí za to pokoušet se všude, kde to jde, o vytvoření prostředí vhodného pro návrat tetřívka, neboť nebude naděje pouze na návrat tohoto krásného ptáka, ale i na celkové ozdravení krajiny. V

mnoha zemích Evropy se dnes obecně tvrdí, že tam, kde žije tetřívka, je málo narušené životní prostředí a tam je dobré žít. Dokonce se to stalo turistickým sloganem, z něhož profitují oblasti, kde se tetřívka udržel. Co takhle pokusit se o to i ve Slavkovském lese? Určitě by to nebylo na škodu.

Foto : S. Šedivý

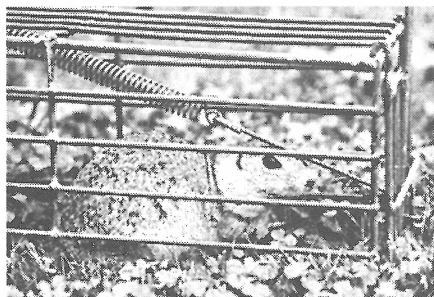
J. Matějů

Transfer sýslů na lokalitu Vítkův vrch v Chráněné krajinné oblasti Slavkovský les

V roce 2000 jsme započali, prozatím tříletý, program posílení zbytkové populace sýsla obecného (*Spermophilus citellus*) na původní lokalitě v kempu na jižním svahu pod vrcholem Vítkova vrchu. Vítkův vrch (641 m n. m.), se nachází ve východním cípu CHKO Slavkovský les poblíž letiště Olšová Vrata. Zde byla a snad i bude jedna z nejsevernějších a bezpochyby nejzápadnější populací sýsla obecného vůbec. Ještě západněji ležící populace u Mariánských Lázní jsou již dlouhodobě vyhynulé. Původní populace na Vítkově hoře pravděpodobně zanikla z důvodu nekosení a následného zarůstání travnatých ploch. Na základě výjimky ze zákona o ochraně přírody a krajiny č.114/1992 Sb., udělené ministerstvem životního prostředí, nám byl povolen odchyt sýslů na lokalitě Golfové hřiště Olšová Vrata. Na této lokalitě je populace sýslů dosti bohatá, odhadem zde žije 300 až 400 kusů.

Transfer jsme započali po domluvě s ředitelem golfového hřiště panem ing. Maříkem dne 30. 8. 2000. Samotný odchyt jsme prováděli do drátěných ok. Výsledky našeho snažení však neodpovídaly vynaloženému úsilí, proto jsme s povděkem

přijali nabídku pana Maříka na pomoc při nachytání zbývajících 22 sýslů. Celkem jsme během tří dnů získali 26 exemplářů sýslů. .

Odchytová klička.

Po zkušenostech s vysazováním sýslů v CHKO Český kras, kde se jim sýslí rozeběhli hned po vypuštění, jsme si předem připravili ohrádku z pletiva, do které jsme sýsly vypouštěli. Ohrádku jsme umístili na jižním svahu Vítkova vrchu poblíž sekanych ploch v kempu. Do ohrádky jsme umístili několik krabic jako dočasný úkryt, napajedlo a krmítka s pšenicí a ovsem. Utábořili jsme se nedaleko ohrádky, abychom mohli naše svěřence snadněji pozorovat a strážit před nenechavci. Ke zklidnění sýslů, stresovaných odchytom a transportem, došlo během dvou hodin. Následujícího rána jsme již pozorovali intenzivní hrabání nor. Během několika příštích dnů osídlili sýsli téměř celý areál kempu a to i přes nepříznivé deštivé počasí. V době od 6. září do 1. října 2000 postupně uléhali sýsli k zimnímu spánku. Během tohoto období jsme prováděli pravidelné kontroly a příkrmování obilím.

Výsledek transferu je oproti obdobným akcím optimistický. Během léta jsme pozorovali několik sýslů usídlených v areálu kempu. Abychom posílili rodící se populaci,

odchytili jsme na golfovém hřišti v roce 2001 dalších 34 sýslů. Odchyt jsme provedli opět za přispění zaměstnanců Golfu. Sýsly jsme zvážíli a vypustili do obdobně připravené ohrádky jako v roce 2000. Během čtrnácti dnů příkrmování jsme napočítali nejméně dvanáct nových obydlí nor. Sýsli byli v dobré kondici a během slunných dnů jsme je mohli pozorovat, jak pobíhají v areálu kempu a po přilehlé louce.

Foto: autor

J. Bartoš

Naučná stezka na Kladské nově.

Naučná stezka na Kladské po dlouhých letech změnila svůj vzhled. Po dohodě s LČR, LZ Kladská se podařilo změnit trasu a nyní se můžete projít po louce až k rybníčkům u západního okraje louky, kde máte možnost posedět a vychutnat zatím skryté půvabné pohledy na zámeček. Celá můstková trasa je širší a dá se zde pohodlně vyhnout s návštěvníky v protisměru. Součástí

Pohled z nové části stezky na zámeček Kladská. obnovy jsou i nové informační panely, na